

Zaaknummer 2015-W1375 B

29 juli 2016

De bijzondere kamer van de Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de bijzondere kamer, ingesteld op grond van artikel 20 van de Procedure Klachtencommissie Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk (hierna: de Procedure), heeft als volgt beslist inzake het bezwaar van:

[naam],
hierna te noemen: kerkelijke gezagsdrager.

1. De procedure

Op 4 mei 2016 heeft de Klachtencommissie, hierna: de KLAC, advies uitgebracht inzake de klacht van klager [naam] tegen aangeklaagde wijlen [naam].
De KLAC heeft de Abt van Berne geadviseerd de klacht gegrond te verklaren.

[Naam], Abt van Berne, heeft bij brief van 14 mei 2016 (ingekomen op 16 mei 2016) als de kerkelijke gezagsdrager een bezwaarschrift ingediend tegen het advies van de KLAC van 4 mei 2016.

Mevrouw mr. S. van Schaik heeft bij brief van 3 juni 2016 (ingekomen 6 juni 2016) namens klager gereageerd op het bezwaarschrift.

Op 24 juni 2016 heeft de behandeling van het bezwaar achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de bijzondere kamer was samengesteld uit de onder deze beslissing te noemen leden.

2. Het bezwaar

De kerkelijke gezagsdrager stelt zich op het standpunt dat er algemene beginselen van behoorlijke klachtenbehandeling niet in acht zijn genomen.

De bijzondere kamer heeft kennisgenomen van het bezwaarschrift van de kerkelijke gezagsdrager. In het bezwaarschrift is door de kerkelijke gezagsdrager aangevoerd dat het advies onbegrijpelijk is gemotiveerd.

De kerkelijke gezagsdrager is van mening dat de KLAC in overweging 4.3. ten onrechte heeft overwogen dat aangeklaagde zich anaal heeft laten penetreren door klager tijdens het uitstapje naar Keulen. Hiervoor bevindt zich in het dossier geen enkel steunbewijs en klager is er ook niet nader over bevraagd tijdens de zitting.

Voorts heeft de KLAC ten onrechte overwogen dat de periode van het seksueel contact was in de periode van 1966 tot en met 1969. In het klaagschrift staat daarover dat tijdens het reisje naar Keulen het eerste seksueel contact plaats vond en dat uitstapje vond plaats halverwege de periode 1966-1969. Dat is dus niet vier jaar misbruik maar anderhalf jaar (ervan uitgaande dat het reisje naar Keulen in de zomer van 1968 heeft plaatsgevonden).

Wat betreft de relatie tussen aangeklaagde en klager wordt door de KLAC een wat voorbarige conclusie getrokken. Als wordt aangegeven “de Klachtencommissie begrijpt Heerom” wordt hier een indruk gewekt van een gevoel van familierelatie.

Ten slot is de kerkelijke gezagsdrager van mening dat klager ten tijde van de aanvang van het misbruik niet 12 jaar oud maar 14 jaar oud was.

3. De beoordeling

- 3.1. Ingevolge het bepaalde in artikel 20.1 van de Procedure kan tegen een advies van de KLAC door de kerkelijke gezagsdrager schriftelijk bezwaar worden ingediend indien hij van oordeel is dat een algemeen beginsel van behoorlijke klachtenbehandeling niet in acht is genomen.

De bijzondere kamer overweegt dat de toetsing in een bezwaarprocedure beperkt is tot de vraag of een algemeen beginsel van behoorlijke klachtenbehandeling niet in acht is genomen. De bezwaarmogelijkheid tegen een advies is dus niet bedoeld als een mogelijkheid om in bezwaar dezelfde klacht opnieuw te behandelen. De door de bijzondere kamer te verrichten toetsing kan dan ook slechts marginaal zijn. De vraag waar het hier derhalve om gaat is of gezegd moet worden dat de behandelende kamer, gelet op het voorhanden zijnde materiaal, in redelijkheid niet tot het door haar uitgebrachte advies heeft kunnen komen.

De door de bijzondere kamer te verrichten toetsing kan niet leiden tot een integrale herbeoordeling van de door de behandelende kamer gegeven overwegingen met betrekking tot de feiten en omstandigheden die haar tot het oordeel hebben geleid dat al of niet aannemelijk is dat er seksueel misbruik heeft plaatsgevonden. Het oordeel over de waardering van het aan de behandelende kamer voorgelegde bewijs is evenzeer aan die kamer voorbehouden.

- 3.2. De bijzondere kamer stelt vast dat de aangevoerde bezwaren alle betrekking hebben op de motivering van het advies. Zoals hiervoor overwogen kan de bijzondere kamer niet volledig treden in de waardering van de behandelende kamer van het zogenoemde steunbewijs. Dit geldt in het bijzonder voor hetgeen de behandelende kamer aannemelijk heeft geacht ten aanzien van de anale penetratie tijdens het uitstapje van klager en aangeklaagde naar Keulen. Anders dan het bezwaarschrift stelt heeft de behandelende kamer aan klager vragen gesteld over dit aspect van het seksueel misbruik. Dit blijkt uit de aantekeningen van de griffier van de zitting. Klaarblijkelijk is dit ter zitting ook met de echtgenote van klager behandeld. Daar komt nog bij dat tijdens die zitting de vertegenwoordiger van de congregatie gezegd heeft dat er bij hem geen enkele twijfel bestaat over klagers verhaal. Nu de desbetreffende motivering van het advies de terughoudende toetsing van de bijzondere kamer kan doorstaan, slaagt dit onderdeel van het bezwaar niet.
- 3.3. Het betoog dat in het advies de indruk wordt gewekt van een gevoel van familierelatie tussen klager en aangeklaagde berust op een onjuiste lezing van het advies. Aangeklaagde werd bij klager thuis “heerom” genoemd. In het desbetreffende intakeverslag van [instelling] wordt gesproken over een “oom”. Dat de behandelende kamer daarbij opmerkt dat de Klachtencommissie begrijpt dat hiermee heerom wordt bedoeld is louter een het intakeverslag verhelderende toevoeging. Deze toevoeging houdt geenszins in dat de behandelende kamer uitgaat van het bestaan van een familierelatie tussen klager en aangeklaagde. Ook dit onderdeel van het bezwaar kan dan ook niet slagen.

- 3.4. De congregatie kan gevolgd worden in haar betoog dat het seksueel misbruik eerder heeft plaatsgevonden in de periode 1968-1969 dan in de periode van 1966-1969. Voor deze laatste periode bieden de onderliggende stukken en het verhandelde ter zitting minder aanknopingspunten dan voor de eerstgenoemde. Zo stelt het klaagschrift dat de eerste keer dat er daadwerkelijk seksuele handelingen werden verricht was toen klager met aangeklaagde mee ging op een trip per motor naar Keulen. Dit uitstapje vond volgens het klaagschrift halverwege de periode 1966-1969 plaats. Het ligt dan ook voor de hand om 1968 te nemen als het jaar waarin de seksuele handelingen een aanvang namen. Ervan uitgaande dat het reisje naar Keulen in de lente of zomer van 1968 heeft plaatsgevonden en er tevens vanuit gaande dat zich, zoals uit de stukken blijkt, daarvoor al een zekere opbouw naar de seksuele handelingen te Keulen heeft voorgedaan, is de periode 1968 – 1969 aan te merken als de periode waarin het seksueel misbruik heeft plaatsgevonden. In zoverre heeft de kerkelijke gezagsdrager het gelijk aan zijn zijde.
- 3.5. Hetgeen onder 3.4. is overwogen heeft tot gevolg dat, anders dan in het advies is vermeld, klager van zijn ongeveer 13de tot zijn ongeveer 15de levensjaar seksueel is misbruikt door aangeklaagde. In zoverre is in bezwaar terecht geklaagd.
- 3.6. Ingevolge artikel 20.5 van de Procedure dient de klacht opnieuw te worden behandeld door een kamer in een andere samenstelling dan de kamer die het advies heeft gegeven waartegen het bezwaar was gericht, indien dit bezwaar gegrond wordt verklaard door de bijzondere kamer. Een strikte toepassing van deze bepaling heeft in het onderhavige geval geen zin omdat het opnieuw behandelen van de klacht in essentie geen andere uitkomst kan hebben dan die welke is neergelegd in het advies van 4 mei 2016. Het oordeel van de bijzondere kamer dat de desbetreffende punten van bezwaar terecht zijn opgeworpen, tast het oordeel van de behandelende kamer over de aard en omvang van het seksuele misbruik van klager door aangeklaagde immers niet in relevante mate aan. De behandelende kamer heeft in redelijkheid tot haar in het advies neerlegde oordeel over de waarde van het bewijs kunnen komen. Daarom oordeelt de bijzondere kamer dat met hetgeen hiervoor is overwogen onder 3.4. en 3.5. voldoende is tegemoetgekomen aan het bezwaar van de congregatie.
- 3.7 De bijzondere kamer komt, met in achtneming van hetgeen hiervoor is overwogen, dan ook tot het oordeel dat er geen sprake is van een dusdanige schending van enig beginsel van een behoorlijke klachtenbehandeling dat het tot gegrondverklaring van het bezwaar dient te leiden.

Het advies van de KLAC van 4 mei 2016 dient gelezen te worden in samenhang met de onderhavige beslissing van de bijzondere kamer en de gegrondverklaring van het kerkelijke gezag kan in overeenstemming daarmee plaats vinden.

4. De beslissing

De bijzondere kamer:

- verklaart het bezwaar niet gegrond.

Deze beslissing is gegeven op 29 juli 2016 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, mr. H.J. Schepen en mevrouw mr. C.C. de Rijke-Maas, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

De voorzitter.